

บันทึก

เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ (เมื่อพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับแล้ว ข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับทัณฑ์ยังไม่ครบกำหนด และข้าราชการตำรวจซึ่งถูกเพิ่มทัณฑ์ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ จะต้องรับทัณฑ์ต่อไปหรือไม่)

กรมตำรวจ ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๖๐๓.๔/๙๖๗๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมตำรวจมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕^๑ หลายประการ ดังนี้

๑. ข้าราชการตำรวจที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัย (ทัณฑ์กรรม กักขัง กักขังจำขัง ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน) ในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ และได้รับทัณฑ์ยังไม่ครบกำหนด พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ก็มีผลใช้บังคับ^๒ ข้าราชการตำรวจดังกล่าวจะต้องรับทัณฑ์ต่อไปจนครบกำหนดหรือเป็นอันยกเลิกไม่ต้องรับทัณฑ์ต่อไป

๒. ข้าราชการตำรวจที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้สั่งลงทัณฑ์ทางวินัย เช่น ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง กักขัง จำขัง ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ไปแล้วต่อมาผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์เห็นว่ากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจึงได้ดำเนินการสั่งเพิ่มทัณฑ์ถึงออกจากราชการ (ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก) และได้สั่งไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ โดยระบุวันออกจากราชการเป็น ๒ กรณี คือ “ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” กรณีหนึ่ง และ “ทั้งนี้ตั้งแต่วันรับทราบคำสั่งเป็นต้นไป” อีกกรณีหนึ่ง คำสั่งเพิ่มทัณฑ์ทั้งสองกรณีส่งไปถึงผู้ถูกลงทัณฑ์ภายหลังวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ผู้ถูกลงทัณฑ์ในแต่ละกรณีจะต้องออกจากราชการไปตามคำสั่งหรือไม่

๓. ข้าราชการตำรวจซึ่งผู้บังคับบัญชาชั้นต้นได้สั่งลงทัณฑ์ทางวินัย เช่น กักขังมีกำหนด ๗ วัน และผู้ถูกลงทัณฑ์ได้รับทัณฑ์ไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์พิจารณาเห็นว่า ทัณฑ์ที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นลงไปในนั้นไม่เหมาะสมกับความผิด และได้สั่งเพิ่มทัณฑ์เป็นกักขังมีกำหนด ๓๐ วัน (เพิ่มทัณฑ์กักขังอีก ๒๓ วัน) โดยได้มีคำสั่งไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ แต่คำสั่งดังกล่าวส่งไปถึงต้นสังกัดภายหลังวันที่

^๑ มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้ว ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

^๒ มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ผู้บังคับบัญชาจะต้องจัดการให้ผู้ถูกลงทัณฑ์รับทัณฑ์ตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์นั้นหรือไม่

กรมตำรวจจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) แล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

ปัญหาที่หนึ่ง กรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกลงทัณฑ์ทางวินัย (ทัณฑ์กรรม กักขัง กักขัง จำขัง ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน) ในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ และได้รับทัณฑ์ยังไม่ครบกำหนด พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ก็มีผลใช้บังคับ ข้าราชการตำรวจดังกล่าวจะต้องรับทัณฑ์ต่อไปจนครบกำหนดหรือไม่ นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) มีความเห็นว่า มาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ บัญญัติให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้ว ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ตามข้อเท็จจริงที่หาหรือมานี้ ข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์ได้กระทำผิดวินัยก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ และได้รับทัณฑ์ไปแล้วบางส่วนก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ดังนั้น ข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์จึงได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และไม่ต้องรับทัณฑ์ต่อไปอีก แม้ว่าจะได้รับทัณฑ์ยังไม่ครบกำหนดก็ตาม

ปัญหาที่สอง กรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกลงทัณฑ์ทางวินัย เช่น ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักขัง กักขัง จำขัง ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน และได้รับทัณฑ์ไปแล้ว ต่อมาผู้บังคับบัญชาขึ้นเหนือผู้ส่งลงทัณฑ์เห็นว่ากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงได้ดำเนินการสั่งเพิ่มทัณฑ์ถึงออกจากราชการ (ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก) และได้สั่งไปก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ โดยระบุวันออกจากราชการเป็น ๒ กรณี คือ “ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป” กรณีหนึ่ง และ “ทั้งนี้ตั้งแต่วันรับทราบคำสั่งเป็นต้นไป” อีกกรณีหนึ่ง คำสั่งเพิ่มทัณฑ์ทั้งสองกรณีได้ส่งไปถึงผู้ถูกลงทัณฑ์ภายหลังวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ผู้ถูกลงทัณฑ์ในแต่ละกรณีจะต้องออกจากราชการไปตามคำสั่งหรือไม่ นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) มีความเห็นว่าปัญหาทั้งสองกรณีนี้จะต้องพิจารณาในประเด็นสำคัญที่ว่า ผู้ถูกลงทัณฑ์ได้รับทัณฑ์ตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์แล้วหรือไม่ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ

สำหรับกรณีที่ผู้บังคับบัญชาขึ้นเหนือผู้ส่งลงทัณฑ์ได้มีคำสั่งเพิ่มทัณฑ์ก่อนวันที่

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ โดยระบุวันออกจากราชการว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” นั้น คำสั่งเพิ่มทัณฑ์ยอมมีผลทำให้ผู้ถูกลงทัณฑ์ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง ผู้ถูกลงทัณฑ์จึงได้รับทัณฑ์ที่เพิ่มขึ้นตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ การที่ผู้ถูกลงทัณฑ์ได้รับทราบคำสั่งเพิ่มทัณฑ์ภายหลังวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ มิได้มีผลทำให้คำสั่งนั้นไร้ผลบังคับแต่ประการใด เพราะการแจ้งคำสั่งในกรณีนี้เป็นแต่เพียงการแจ้งให้ทราบถึงผลที่ต้องได้รับตามคำสั่งเท่านั้น ดังนั้น ข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์จึงต้องออกจากราชการตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์ดังกล่าว

ส่วนกรณีที่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์ได้มีคำสั่งเพิ่มทัณฑ์ก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ โดยระบุวันออกจากราชการว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่รับทราบคำสั่งเป็นต้นไป” นั้น เมื่อปรากฏว่าคำสั่งดังกล่าวได้ส่งไปถึงผู้ถูกลงทัณฑ์ภายหลังวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ก็แสดงว่าผู้ถูกลงทัณฑ์ยังมิได้รับทัณฑ์ตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์และเนื่องจากข้าราชการตำรวจดังกล่าวได้รับทัณฑ์ (ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กักยาม กักขังจำขัง ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน) ตามคำสั่งลงทัณฑ์ของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์จึงได้รับการล้างมลทินไปแล้วตามมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ก่อนวันที่จะมีการลงทัณฑ์เพิ่มขึ้นตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์ และเมื่อได้รับการล้างมลทินแล้ว การลงทัณฑ์ตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะไม่มีมูลกรณีการกระทำผิดวินัยที่จะเป็นเหตุให้มีการสั่งเพิ่มทัณฑ์ได้อีก ดังนั้น ข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์ในกรณีนี้จึงไม่ต้องออกจากราชการตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์

ปัญหาที่สาม กรณีที่ข้าราชการตำรวจถูกลงทัณฑ์กักขังมีกำหนด ๗ วัน และได้รับทัณฑ์ไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์ได้มีคำสั่งเพิ่มทัณฑ์เป็นกักขังมีกำหนด ๓๐ วัน (เพิ่มทัณฑ์กักขังอีก ๒๓ วัน) โดยได้มีคำสั่งก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ แต่คำสั่งได้ส่งไปถึงต้นสังกัดภายหลังวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๔) มีความเห็นว่า เมื่อปรากฏว่าคำสั่งเพิ่มทัณฑ์โดยผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์ได้ส่งไปถึงต้นสังกัดของข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์ภายหลังวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ก็แสดงว่า ข้าราชการตำรวจผู้นั้นยังมิได้รับทัณฑ์ตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์ แต่เนื่องจากข้าราชการตำรวจผู้นั้นได้รับทัณฑ์กักขังตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นไปแล้ว ดังนั้น จึงถือได้ว่าข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยในกรณีนี้ได้รับทัณฑ์บางส่วนไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ และได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ข้าราชการตำรวจผู้ถูกลงทัณฑ์จึงไม่ต้องรับทัณฑ์กักขังเพิ่มขึ้นอีกตามคำสั่งเพิ่มทัณฑ์

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๓๑